



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas**

**Reding, Augustin**

**[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.**

§. IV. De Romanæ Ecclesiæ Primatu.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38717**

etenim Monarchiam à se & suis rejicit Christus, cum ait: *Reges gentium dominantur eorum, vos autem non sic.* Et Petrus ipse scribens: *Pascite, qui in vobis est, gregem Dei, non coactè, sed spontaneè, non dominantes in Cleris, sed forma facti gregis ex animo.*

51. Hic nonnihil sistendo, facile concesserim, Petri primatum haud importare absolutam dominij potestatem, attamen indefinitam Clavium autoritate dotatum esse, liquet ex hæcenus deductis sacra Scripturæ, ac Patrum testimonijs.

52. Idem Theologus *loc. cit.* respondet. Si de regimine sit sermo, primam Ecclesiam Aristocratiam usam fuisse. Nihil enim solus Petrus statuit, sed simul cum Apostolis & senioribus: sic cum eligendi fuerant Diaconi, communi Apostolorum consilio & auctoritate id factum est; cumque de circumcissionis & legalium observatione longè gravior difficultas foret exorta, illa non Petri auctoritate, sed Apostolorum, teniorumque Hierosolymis congregatorum judicio definita est. Atque adeo verum est, Petri non fuisse absolutum Monarcham aliorum Apostolorum, ut Paulus non sit veritus ei in faciem resistere, cum Gentes ad Judaicas caeremonias observandas vellet impellere. Constat ergo, Petri Primatum non fuisse Monarchiam absolutam, aut dominatum in cæteros Apostolos; quod idcirco monui, quia solent hæretici hæc secum invicem confundere, & Catholicos accusare, quasi Monarchiam absolutam & dominatum in Ecclesiâ admittant, quod à veritate alienum est.

53. Verùm super hisce brevem faciendo reflexionem, videtur distinguendam tum de Clavibus Regni Cælorum *Matth. 16.* Petro promissis, & *Joannis ultimo* commissis, quæ indefinitam & absolutam *Iurisdictionis*, nimirè verò *Dominatûs* potestatem important. In hoc enim differt iurisdictionis à dominatu, quod iste pro sine habeat proprium commodum, illa verò utilitatem spiritualem pauperum ovium, quam, remoto omni dominatu, in Ecclesiâ Prælati exigit. Divus Petrus *supra* allegatus.

54. Tum de potestate Collegio Apostolico intra Concilium Oecumenicum deinceps representando pro perpetuo Ecclesiæ statu *Matth. 18.* promissâ. In cuiusmodi Concilij Decretis stabilendis, oportet, tum Ecclesiæ Caput, Christi vicarium nomen præferens, tum reliquam Ecclesiæ ex Prælati in Concilio aggregatis consistens Corpus Hierarchicè consentire, ut omnimodam obtineant firmitatem. Sicque adeo Regimen Ecclesiæ per Concilium Oecumenicum representatæ est Aristocratia & monarchia mixtum.

55. Tum de Petræ, super quam Ecclesiâ edificanda esset, firmitate, infallibilitatem à portis inferi haud superabilem in rebus fidei importante, Petro Divinitus promissâ *citato Matth. 16. capite.*

56. De qua proinde Petrâ concertatur, utrum antecedenter ad adificationem Ecclesiæ in Concilio representatæ, vel ubi hoc æ-

difficium sub Duorum Corporis scilicet Hierarchici & Capitis consensu in fidei Dogmatibus condendis jam est consummatum, omnimodæ infallibilitatis firmitatem obrineat, sicque puro Pontificis Romani Monarchico, vel Aristocratico intra Concilium mixto regimini innitatur?

## §. IV.

## De Romanæ Ecclesiæ Primatu.

AD demonstrandum Ecclesiæ Primatum, aut Ellielius *presenti dissert. 4. cap. 2.* non sufficere, ut ostendatur, Petrum inter Apostolos Primum habuisse locum, quippe non comnis à Petro fundata & instituta Ecclesiâ, primatum tunc habuit; alioquin Antiochena & aliæ quàm plurimæ orbis Ecclesiæ quas constituit, & saltem ad tempus aditus, primatum sibi vindicarent: quapropter ex traditione ostendendum est, quænam ex Ecclesijs à Petro fundatis primatûs honore dignata fuerit.

## ARGUMENTUM I. Ellielij.

Hic Author *loco citato* probat i. soli Romanæ Ecclesiæ, non alteri semper competisse, ut præ reliquis à Petro fundatis Ecclesijs Primatûs honore dignata fuerit, idque evinci ex unanimi traditione; Cujus primus testis est Irenæus *lib. 3. cap. 3. Maxima*, inquit, & antiquissima à duobus Apostolis Petro & Paulo Roma fundata Ecclesiâ, eam quam habet ab Apostolis fidem per successores Episcoporum pervenientem usque ad nos indubitè consundimus omnes eos, qui præterquam quod oportet, colligunt, ad hanc enim Ecclesiam propter potentioris principalitatem necesse est, omnem convenire Ecclesiam: hoc est, eos qui sunt antiqui fideles, in quâ semper ab is, qui sunt antiqui, conservata est ea, quæ est ab Apostolis tradita.

Secundus testis est Cyprianus *Ep. 54. Navigare*, inquit, audent ad Petri Cathedram, atque ad Ecclesiam principalem, unde unitas Sacramentalis exorta est.

Tertius, Gregorius Nazianzenus in *cartine de vitâ suâ*. Romam vocans universi mundi Præsidem.

Quartus, Rufinus in *inveſt. 2. in Hieronymum*. Romanam Ecclesiam appellans omnium Ecclesiarum Caput.

Quintus Augustinus *Epist. 168. nunc 49.* ubi ait, Principatum Apostolicæ Cathedre semper in Romanâ Ecclesiâ viguisse, & *Epist. 105. nunc 196.* De cuius, inquit, gratia commendatione maxime ad Romanos Apostolica Epistola loquitur, ut inde se prædicatio eius velut à capite orbis toto orbe diffunderet. Et contra *duos epistolâs Pelagij lib. 2. cap. 1. ad Bonifacium Romanam Urbis Episcopum* hæc ait: *Communis est nobis, qui fungimur Episcopatus Officio, quantum in eo præemineat celsiore fastigio specula potestatis.* Et antea, quamvis alius prædicat.

Sextus Theodorit, qui in *Epist. ad Leonem*, Romanam Ecclesiam orbi universo præesse scribit.

Hos



Hos sequuntur Fulgentius lib. de Incarnatione & gratia cap. 11. Vincentius Lyr comment. cap. 42. Victor Uticensis lib. 2. de persecutione Vandalicâ, qui Romanam Ecclesiam mundi Caput appellant, & alij bene multi, quos impræsentiarum commemorare, longum foret.

Responsio.

59. EX integro probarem hoc Elliesianum argumentum, nisi ex antecedentibus constaret, Romanæ Ecclesiæ Primatum per ipsum spoliarî præminentij, quibus à Christo fuisse datum, antehac probavimus. Et hinc quæ ulteriora sive ab ipsismet Romanis Pontificibus, sive ex Concilij Oecumenicis hæc in rem testimonia adfert Elliesius, ea non aliter accipienda sunt, nisi de Primatu illis prærogativis Divinitus insignito. Juxta quem adeo sensum, duximus operæpretium, rursus audire illum Theologum in hæc differenter verba. In Concilio Chalcedonensi primus locus Leonis Legatis datus est, & Romanæ Ecclesiæ primatus communi omnium consensu comprobatus, nec non à Judicibus ita confirmatus his verbis: Gloriosissimi Iudices dixerunt, ex his quæ gesta sunt, vel ab unoquoque disposita, perpendimus, omnem quidem primatum & honorem præcipuum secundum Canones antiquæ Romæ Dei amantissimo Episcopo conservari. Ita sanctio confirmatur Canone 36. Synodi Trullanæ. His accedit Imperatorum auctoritas. Sic Theodosius loquitur Cum igitur Sedis Apostolicæ primatum Sancti Petri meritum, qui Princeps est Episcopalis coronæ & Romanæ dignitatis civitatis, sacre etiam Synodi firmavit auctoritas. Valentinianus item in Epist. ad Theodos. ante Concil. Chalced. Quatenus Romana Ecclesiæ Episcopus, cui Principatum sacerdotij super omnes antiquitas contulit.

Justinianus Novell. 131. tit. 14. c. 2. Sancimus secundum Ecclesiasticarum Regularum definitiones, Sanctissimum senioris Romæ Papam primum esse omnium Sacerdotum: Beatissimum autem Archiepiscopum Constantinopolis novæ Romæ secundum habere locum post sanctam Apostolicam senioris Romæ Sedem: alijs autem omnibus Sedibus præponatur.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites. Illi in Epist. ad Leonem Principatum Ecclesiæ Romanæ super omnes Ecclesias prædicant. Illi in Synodi Tarrâconensis Epist. ad Hilar. Cujus, inquiunt (Petri Vicarij) principatus sicut eminet; ita ab omnibus metuendus & amandus.

ARGUMENTUM II.

De Primatu, quem ambiebat Constantinopolitana Ecclesia, per Elliesium refutato.

60. SUNT nonnulli, qui ea, quæ à Concilio Constantinopolitano & Chalcedonensi circa primatû Ecclesiæ Constantinopolitanæ sunt facta, Primatu Romano obtuisse putent.

Verum hic Author præf. dissert. 4. cap. 2. §. 2. rei præsentis statum ita exponit, ut, attentis ijs, quæ circa Primatûs Romani præminentias hæctenus dicebam, ex integro comprobem Theologi illius discursum sub his formatum verbis.

Ex Concilij nempe Constantinopolitani Canone vix quidquam objici potest: nam ut probavimus, in eo honoris primatus Constantinopolitano Episcopo non nisi post Romanum conceditur.

In Chalce Jonensi major difficultas. Namque Episcopi in definitione att. 16. Ita presbysa, hoc est, eadè & æqualia privilegia tribuunt Episcopo novæ Romæ, ac veteris Romæ Episcopo, & Judices in suâ determinatione æqualia primatûs honoris jura concedunt utrique. Verum si quis hæc diligentius attendat, videbit, hæc non obesse primatûi veteris Romæ, nam hic Episcopi fateantur Constantinopolim esse secundo loco. Secundam, inquiunt de novâ Româ, post illam veterem existentem. Et postea: Episcopum tamen Constantinopolitanum habere Presbysia tys timys post Romanum Episcopum. Judices verò Romanæ Ecclesiæ tribuunt. Pro panton men ta protejsa che tyn exaireton timyn. Constantinopoli verò tribuunt ta avta presbysia tys timys. Sed tantum post Romanum. Itaque dum idem primatûs honor Constantinopolitano deferretur, his Canonibus Romani Pontificis primatus non læditur, sed tantummodò Antiochenæ & Alexandrinæ, aliarumque Ecclesiarum privilegij derogatur. Hinc S. Leo Epist. 56. non queritur, suum primatum læsum esse Canone Chalcedonensi, sed quòd secundæ honoris privilegium Sedes Alexandrina perdidit, & Antiochena Ecclesiâ proprietatem tertie dignitatis amiserit. Et postea: Non convellantur provincialium iura primatum, nec privilegij antiquitus instituti Metropolitanæ fraudentur Antistites. Nihil Alexandrinæ Sedis ejus, quam per sanctum Marcum Evangelistam beati Petri discipulum meruit, percat dignitatis. Antiochena quoque Ecclesia in potestate constitutionis ordine perseveret. Eadem expostulat Epist. 57. 58. 63. 66. ac nusquam queritur, hanc Chalcedonensis Concilij sanctionem sibi, suoque Primatui obesse.

Sed deinde ulterius progressa novæ Romæ ambitio, suam Ecclesiam cum Romanâ cœquare, quantum potuit, conata est: Sic Joannes Const. ad Hormisdam scribens Epistolam eam, quæ inter Epist. Hormisdæ est 34. Sanctissimas, inquit, Dei Ecclesias, hoc est, superioris vestræ & novellæ istius Romæ unam esse accipio. Illam Sedem Apostoli Petri & istius augustæ civitatis unam esse, definio. Et post alia: Sicut, oportet, dicere, & olim scripsi, utraq; Ecclesiæ tam senioris, quam novæ Romæ unam esse evidenter intelligens, & utriusque unam Sedem rectè definiens.

Hinc etiam Constantinopolitanus Oecumenicû se Patriarcham dici amavit, sibi que illud nomen vindicavit. Hoc primum Joanni Cappadoci tributum legitur in Concil. Constant. sub

X x x

sub

7. Disquis. I.

difficili sub Doctum Corpora... rachi & Capis continet in his... nimo de infallibilitate... sicque pro Pontifici Romano... vel Antiocheno... Concilio... gnum...?

De Romæ Ecclesiæ Primatu

Ad demonstrandum... Elliesius præf. dissert. 4. cap. 2. §. 2. rei præsentis statum ita exponit, ut, attentis ijs, quæ circa Primatûs Romani præminentias hæctenus dicebam, ex integro comprobem Theologi illius discursum sub his formatum verbis.

ARGUMENTUM I.

Hic Author... Elliesius præf. dissert. 4. cap. 2. §. 2. rei præsentis statum ita exponit, ut, attentis ijs, quæ circa Primatûs Romani præminentias hæctenus dicebam, ex integro comprobem Theologi illius discursum sub his formatum verbis.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.

Idem Romanæ Ecclesiæ privilegium agnoverunt Gallicani & Hispani Antistites.



sub Menna & Anthimo conceditur in eod. lib. 4. cap. 7. novellâ 16. Deinde Maxentio imperante, Joannes, cognomento Jejunator, seipsum Oecumenicum Episcopum appellavit in Synodo adversus quendam Gregorium Episcopum. Tum Pelagius II. ob elationis hujus vocabulum, inquit Gregorius lib. 4. Epist. 38. hujus Concilij acta dissolvit. Hujus Pelagij successor Gregorius eundem titulum, quem Ioannes Mauritij gratiâ fretus retinebat, impugnavit litteris ad Imperatorem, ad Patriarchas & ad ipsum Joannem scriptis.

Ex his Eulogius Alexandrinus rescripsit Gregorio se pariturum, & istâ voce Oecumenici abstenturum. Hunc tamen titulum in his ipsis litteris Gregorio adscripsit, quod ei non placuit, sed Eulogium monuit, ne vel sibi, vel alteri cuiquam tale aliquid adscriberet.

Post Joannis mortem Cyriacus hujus successor eundem titulum detinuit, authorque fuit Mauritio & Anastasio Antiocheno, ut Gregorio scriberent, rem esse levem, & omnino indignam ejus disensionem, & scandala generare: ideo Gregorius licet invitus, sed pacis ergo Cyriaci litteras communicatorias hocce titulo inscriptas suscepit: at graviter eum admonuit, ut à stulti, verba iunt Gregorij, vocabuli se appellatione compesceret. Attamen hunc retinuerunt Constantinopolitani Antistites, frustra reclamantibus Pontificibus Romanis: nam licet Phocas in odium Cyriaci, & in gratiam Romani Pontificis adversus hanc Constantinopolitani Antistitis dignitatem, decretum emisisse dicatur, statim tamen Heraclius rem in integrum restituit, posterioreque Antistites Constantinopolitani hunc semper titulum usurparunt. Quamvis autem ambitiosus ille sit, ut rectè vitium est Gregorio, attamen Romani Pontificis Primatui non obest, dici etenim potest aliquis Episcopus universalis ratione Dioceseos, cui præest, quo sensu non solum Constantinopolitano, sed & Alexandrino & Antiocheno id nominis inaultum est. Hinc Anastasius Bibliothecarius in præfat. 7. Synodi ad Joannem §. hunc titulum excolat. In eo, inquit, quo frequenter Oecumenicum in hac Synodo Græci Patriarcham suum inconvenienter appellant, Apostolatus vester adulationi veniam det. Verùm cum apud Constantinopolim positus, frequenter Græcos super hoc vocabulo reprehenderem, & fastidus, vel arrogantia redarguerem, assererant, quod non ideo Oecumenicum, quem multi universalem interpretati sunt, dicerent Patriarcham, quod universi orbis teneat Præsulatum, sed quod cuidam parti præsit orbis, quæ inhabitatur. Nam quod Græci Oicumenyn vocant, à Latinis non solum orbis, à cuius universitate universalis appellatur, verùm etiam habitatio, vel locus habitabilis nuncupatur.

64. Denique quamvis Græci, postquam à Latinorum communione sejuncti sunt, in Romanam Ecclesiam fuerint iniquiores, nunquam tamen eju Primatum directè impugnaverunt, nec enim aut Photius, aut Michael Cerularius hanc disensionis causam allegant,

nec de primo loco cum Romano Episcopo contendunt: unde & Græci recentiores fatentur, primum locum deberi Romanæ Ecclesiæ. Verùm id ipsi à Concilij & Imperatoribus indultum, vel ob amplitudinem orbis concessum esse, contendunt, non autem Jure Divino, & à Petro istud privilegium habere autumant. Sic Barlaam Monachus in libello de Papæ Principatu cap. 2. ait, omnes Apostolos, quoad Ecclesiam attinet, in pari honore fuisse, sacri autem duodenarij Principem fuisse Petrum; cap. 3. negat, Romanum Pontificem peculiariter esse successorem Petri, cap. 4. ait: Romanam Sedem multis sæculis post Petrum, Sanctorum Patrum, pijsimorumque Imperatorum beneficio primas fuisse natam. Cap. 6. ait, Sedem Constantinopolitanam dignitate primam esse, & in rebus Ecclesiasticis, penitentiæ atque Romanam summâ eminere potestate, sed ordine secundam esse: Quemadmodum enim, inquit cap. 7. novæ Romæ Episcopus à Papâ secundus ordine est, ita planè Alexandrinus huius secundus, deinde Alexandrino proximus Antiochenus, Hierosolymitanus ænigme Antiochenus.

Hæc ratione negat, Constantinopolitanos Antistites à Pontifice creandos esse, & cap. 9. Papæ prærogativam in eo sitam esse, docet, ut primo sederet loco, primusque sacer appellaretur, atque aded in mysticis Divina liturgiæ precibus prima illius mentio fieret. Tu si quid amplius, inquit, dicere habetas è sacris Canonibus, id demonstra, minime refragabimur.

Eadem habet Nilus in lib. de Primatu: Cum, inquit, duo circa Papam consideranda sint, quod & Romæ Episcopus sit, & præterea quod sit primus aliorum Episcoporum, prius illud à Petri accepit, quod sit Romæ Episcopus, alterum verò à sanctis Patribus & pijs Regibus multo post tempore. Etenim Sedi veteris Romæ, quod Vrbis illa Imperatrix esset, meritò Patres primatus dignitatem tribuerunt. Idem in lib. de dissen. Eccles. Neque verò, inquit, illud in causâ est, quod Latini affirmant, nos nobis primatum arrogare verò, & in secundis post Romanum principatum nobis consistere, simulque ideo pacem deturbare, neque enim, inquam, cum Romana Ecclesiâ de primatu contendimus, neque de secundo loco nunc agitur. Ex his perspicere licet, quæ sit recentiorum Græcorum de primatu Romanæ Ecclesiæ sententia, & in quibus vera dicant, in quibus à vero aberrent.

#### Corollarium.

65. Elliesius equidem sua quarta disertatione cap. 2. §. 3. recensitis ex una parte Wicleffitarum, Lutheranorum, & Calvinianorum, ex parte Curia Romanæ Theologorum de Ecclesiæ Romanæ primatu sententijs, subiungit, fusiusque exponit Gallorum hæc de re doctrinam veluti mediam: in quâ occurrunt plurima improbanda. Quia tamen per totum præsens opus nostrum fustissime eam vel discussimus, vel deinceps adhuc discutimus, idcirco actum ageremus, si illi Elliesiano proposito diutius immoraremur.